

[Handelsministeren.]

til Lov om offentligt Tilsyn med visse Virksomheder samt om Prisaftaler m. v. Det er ikke en Lov, hvorefter den og den bestemte Virksomhed nævnt i Lovforslaget sættes under Tilsyn.

Der er i Lovforslaget bestemt, at der skal nedsættes et Tilsynsraad. Om dette Raads Sammensætning kan vi fornuftigvis altid forhandle. Dette Tilsynsraad kan saa bestemme, naar det er nedsat, hvilke Virksomheder der skal under Tilsyn; men det kan ikke vilkaarligt bestemme det, thi der kan appelleres til en Ret, oprettet i Henhold til § 1, sidste Stykke, til en Domstol, bestaaende af 5 af Justitsministeren beskikkede nuværende eller tidligere Medlemmer af Højesteret eller Landsretterne. Det er altsaa ikke saaledes, at de, der vælges ind i Tilsynsraadet, vilkaarligt kan sætte Virksomheder under Tilsyn. Der oprettes en Domstol, hvortil Tilsynsraadets Bestemmelser kan appelleres, og denne Domstols Beslutning er afgørende med Hensyn til, om der overhovedet skal etableres et Tilsyn eller ikke.

Det er heller ikke saaledes, at § 1 er uklar med Hensyn til, hvem der kan være Tale om at sætte under Tilsyn. Der staar i § 1:

„Saadanne enkelte eller sammensluttede Virksomheder af monopolagtig Karakter indenfor Produktion og Omsætning — derunder indbefattet Transport —, som er i Stand til at udøve en bestemmende Indflydelse paa Pris- og Omsætningsforhold i det indenlandske Marked eller en betydende Del deraf, er undergivet Tilsyn som i denne Lovs § 3 ommeldt.“

I disse Ord „udøve en bestemmende Indflydelse paa Pris- og Omsætningsforhold“ er det Direktiv angivet, som er nødvendigt for, at Tilsynsraadet — og derefter Domstolene — kan have Klarhed over, hvad der kan være Tale om at foretage sig.

Jeg maa her gentage ogsaa overfor Venstre, som nu synes i Færd med at flygte fra det Standpunkt, Venstre gennem Tiden har forfægtet paa dette Omraade, at denne Bestemmelse i § 1, 1ste Stykke, er saaledes, som Venstre har ønsket den formet.

Det ærede Medlem Hr. Christmas Møller mente ikke, der var nogle Truster, nogle Monopolvirksomheder, her i Landet; men jeg havde dog Følelsen af, at han ikke var helt paa det rene med, at han havde sagt det rette, for derefter nævnte han en Række Selskaber af monopolagtig Karakter, som han alle fritog for at være

Monopolselskaber. Det er en nem Maade at komme om ved dette paa. Men lad os gaa dem efter og se, hvorledes det i det hele taget forholder sig.

Det ærede Medlem maatte naturligvis indrømme, at Spritfabrikkerne var et Monopolselskab. Men nu er Spritfabrikkerne jo underkastet Statens Tilsyn og har været det i mange Aar. Jeg har ikke mærket noget til, at Spritfabrikkerne har lidt noget under det, tværtimod, men nu vil jeg alligevel se bort fra Spritfabrikkerne, fordi de er af en ganske særlig Art. Vi har, som bekendt, her i Landet Forbud mod Indførsel af Drikkespiritus, som fabrikeres paa Spritfabrikker, og vi har Forbud mod Indførsel af teknisk Sprit, og det er da ganske oplagt givet, at naar vi har et saadant Forbud, maa Staten have Indseende med Spritfabrikkerne.

Jeg behøver ikke at gaa nærmere ind paa Spritfabrikkerne, det er ikke Spritfabrikkerne, der er tænkt paa, for Spritfabrikkerne er under Statskontrol uanset dette Lovforslag. (*Christmas Møller*: Det sagde jeg!). Derfor kan jeg godt sige det ogsaa; det er ikke saaledes, at det ærede Medlem Hr. Christmas Møller har Monopol paa, hvad der skal siges her i denne Sal.

Vi kan da gaa over til Sukkerfabrikkerne. Det ærede Medlem vil bestride, at Sukkerfabrikkerne her i Landet er et Monopolselskab. Det er ikke rigtigt sagt af det ærede Medlem. Han kan ikke klare Spørgsmaalet ved at henvise til, at vi har en Sukkerfabrik, der hedder „Vestsjælland“, for denne Sukkerfabrik har overhovedet ingen Mulighed for at producere Sukker, for den har ikke noget Raffinaderi. Saaledes som Sukkerproduktionen ligger Verden over, saaledes som Beskyttelsen er for Sukkerfabrikkerne her i Landet, og saaledes som hele Tilrettelægningen af Sukkerproduktionen i Danmark er, er De danske Sukkerfabrikker et monopoliseret Selskab.

Lad mig føje til, at det er ikke et Selskab, der efter min Opfattelse har udøvet sin Monopolstilling, i de senere Aar i hvert Fald ikke, paa en for Samfundet skadelig Maade. Men at det er et Monopolselskab, det er udenfor al Tvivl. Det er ogsaa af den Grund et Monopolselskab, at jeg tror, at Sukkerfabrikkerne vil være i Stand til, hvis Sukkerroedyrkerne ikke længere vilde dyrke Roer, saa at beherske Importen ved hele den Salgsorganisation, Sukkerfabrikkerne har.

Petroleumsselskaberne, hvoraf vi har en 2—3 Stykker her i Landet, virker ikke